

SADRŽAJ

---

1. UVOD	1
2. FAKTORI ZA NASTANAK KARIJESA	5
2.1. Mikroorganizmi	10
2.1.1. Oralna mikrobiota, bakterije	10
2.1.2. Dentalni biofilm	21
2.2. Ishrana	32
2.2.1. Sadržaj (sastav) ishrane	32
2.2.2. Klirens (brzina uklanjanja, čišćenje) hrane iz usta – klirens ugljenih hidrata	44
2.2.3. Frekvencija unosa hrane	46
2.2.4. Dojenje i rizik za nastanak karijesa	50
2.3. Domaćin – zub	54
2.3.1. Morfologija, oblik i položaj zuba	54
2.3.2. Sastav i struktura zuba, mikroelementi, nivo karbonata u gleđi	58
2.3.3. Starost zuba, uzrast pacijenta	62
2.4. Pljuvačka	64
2.4.1. Pljuvačka, nivo sekrecije	68
2.4.2. Puferski kapacitet pljuvačke	72
2.5. Oralna higijena	78
2.6. Fluoridi	82
2.7. Sociodemografski, ekonomski i porodični faktori	91
3. RIZIK ZA NASTANAK KARIJESA	93
3.1. Procjena rizika i predviđanje karijesa	94
3.1.1. Strategije rizika	94

3.1.2.	Procjena rizika za nastanak karijesa (engl. <i>Caries Risk Assessment</i>)	96
4.	ALATI ZA PROCJENU RIZIKA ZA NASTANAK KARIJESA	111
4.1.	ADA formulari	111
4.2.	AAPD formular za procjenu rizika za nastanak karijesa – CAT	115
4.3.	CAMBRA (<i>Caries Management by Risk Assessment</i>)	122
4.4.	Kompjuterski programi za procjenu rizika za nastanak karijesa, <i>Cariogram</i>	150
4.5.	<i>PreViser</i> i <i>Denplan Excel/PreViser Patient Assessment</i> – softveri za procjenu rizika za oralno zdravlje ..	170
4.6.	Brza metoda procjene rizika za nastanak karijesa (<i>Caries Risk Assessment – CRA</i>)	177
4.7.	Formular za procjenu rizika za oralno zdravlje (<i>Oral health risk assessment tool</i>) Američke pedijatrijske akademije (<i>American Academy of Pediatrics – AAP</i>)	180
4.8.	<i>CariFree</i>	182
5.	PREPORUKE IAPD ZA STOMATOLOŠKI TRETMAN NA OSNOVU PROCJENJENOG RIZIKA ZA NASTANAK KARIJESA	185
6.	LITERATURA	189
7.	SPISAK SKRAĆENICA	229